

Wtorek 5 lipiec 2005

P6_TA(2005)0272

Wykorzystywanie i praca dzieci w krajach rozwijających się

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie wykorzystywania dzieci w krajach rozwijających się, ze szczególnym uwzględnieniem pracy dzieci (2005/2004(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 177, 178, 180 i 181 Traktatu WE,
- uwzględniając Konwencję Organizacji Narodów Zjednoczonych o Prawach Dziecka⁽¹⁾, a w szczególności jej art. 28 oraz 32,
- uwzględniając Protokoły fakultatywne I i II z 2002 roku do tej Konwencji, w sprawie handlu dziećmi, dziecięcej prostytucji i dziecięcej pornografii oraz w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne,
- uwzględniając Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 138 w sprawie najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia (1973) i nr 182 w sprawie zniesienia i bezpośredniego zwalczania najgorszych form pracy dzieci (1999),
- uwzględniając umowę o współpracy AKP-UE podpisaną w Kotonu, w Beninie w czerwcu 2000 roku,
- uwzględniając inne międzynarodowe instrumenty, które dążą do wzmocnienia ochrony praw dzieci, takie jak Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych ONZ⁽²⁾, Międzynarodowy Pakt Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych ONZ⁽³⁾, Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego niehumanitarnego, okrutnego lub poniżającego traktowania albo karania⁽⁴⁾, Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet⁽⁵⁾ oraz Konwencję w sprawie zakazu użycia, gromadzenia, produkcji i przemieszczania min przeciwpiechotnych oraz ich unieszkodliwiania⁽⁶⁾,
- uwzględniając Afrykańską Kartę Praw Dziecka przyjętą w lipcu 1990 roku w Nairobi w Kenii,
- uwzględniając Milenijne Cele Rozwoju, zwłaszcza cel 1 i 2 oraz Milenijny Panel Wysokiego Szczebla ONZ jaki ma odbyć się we wrześniu 2005 roku w Nowym Jorku,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje i rezolucje Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE⁽⁷⁾
- uwzględniając Międzynarodowy Program Eliminacji Pracy Dzieci (IPEC), zapoczątkowany przez MOP w 1992 roku i działający w 51 krajach,
- uwzględniając raporty i inne działania MOP i UNESCO w sprawie edukacji⁽⁸⁾,
- uwzględniając Światowe Forum Edukacji w Dakarze w Senegalu w 2000 roku (szczyt w Dakarze), które przyjęło dokument „Edukacja dla wszystkich”,

(1) Przyjęta w 1989 r. i wprowadzona w życie w 1990 r.

(2) Przyjęty w grudniu 1966 r. i wprowadzony w życie w marcu 1976 r.

(3) Przyjęty w grudniu 1966 r. i wprowadzony w życie w styczniu 1976 r.

(4) Przyjęta w grudniu 1984 r. i wprowadzona w życie w czerwcu 1987 r.

(5) Przyjęta w grudniu 1979 r. i wprowadzona w życie we wrześniu 1981 r.

(6) Przyjęty we wrześniu w 1997 r. i wprowadzony w życie w marcu 1999 r.

(7) Szczególnie rezolucje PE: z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie handlu dziećmi i dzieci-żołnierzy (Dz.U. C 74 E z 24.3.2004, str. 854), z dnia 15 maja 2003 r., w sprawie komunikatu Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie oświaty i szkolenia w kontekście ograniczania ubóstwa w krajach rozwijających się (Dz.U. C 67 E z 17.3.2004, str. 285), z dnia 6 września 2001 r., w sprawie kształcenia na poziomie podstawowym w krajach rozwijających się, w kontekście Sesji Specjalnej Zgromadzenia Ogólnego ONZ na temat Dzieci (Dz.U. C 72 E z 21.3.2002, str. 360), z dnia 11 kwietnia 2002 r. w sprawie stanowiska UE podczas Sesji Specjalnej Zgromadzenia Ogólnego ONZ na temat Dzieci (Dz.U. C 127 E z 29.5.2003, str. 691), z dnia 13 czerwca 2002 r., w sprawie pracy dzieci przy produkcji sprzętu sportowego (Dz.U. C 261 E z 30.10.2003, str. 587), oraz rezolucja Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE w sprawie praw dzieci, a w szczególności dzieci-żołnierzy (Dz.U. C 26 z 29.1.2004, str. 17).

(8) Szczególnie raporty MOP: „Przyszłość bez pracy dzieci” (2002), „Zwalczanie pracy dzieci poprzez oświatę” (2003), „Inwestowanie w każde dziecko” (2004) i raport UNICEF/OECD „Finansowanie edukacji – inwestycje i zyski” (2002).

Wtorek 5 lipiec 2005

- mając na uwadze art. 26 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, który definiuje prawo do nauki jako fundamentalne prawo człowieka,
 - uwzględniając Sesję Specjalną Zgromadzenia Ogólnego ONZ na temat Dzieci, która odbyła się w Nowym Jorku w maju 2002 r. oraz jej konkluzje: „Świat dla Dzieci”,
 - uwzględniając wytyczne UE w sprawie udziału dzieci w konfliktach zbrojnych ⁽¹⁾,
 - uwzględniając Deklarację z Libreville w sprawie handlu dziećmi, przyjętą w 2002 r. przez 21 krajów Afryki ⁽²⁾,
 - uwzględniając komunikat Komisji, w sprawie udziału podmiotów pozapaństwowych w polityce rozwoju UE (COM(2002)0598),
 - uwzględniając rezolucję Rady w sprawie odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw ⁽³⁾,
 - uwzględniając komunikat Komisji w sprawie odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw: wkład biznesu w trwały rozwój (COM(2002)0347),
 - uwzględniając wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka w sprawie odpowiedzialności transnarodowych korporacji i powiązanych z nimi przedsiębiorstw w zakresie praw człowieka ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając Trójkrotną Deklarację Zasad dotyczących Przedsiębiorstw Wielonarodowych i Polityki Społecznej przyjętą przez MOP w listopadzie 1977 r.,
 - uwzględniając piątą zasadę Global Compact ONZ, mianowicie „przedsiębiorstwa powinny stać na straży skutecznego eliminowania pracy dzieci”,
 - uwzględniając sprawozdanie Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE na temat dokonywanych postępów w kierunku osiągnięcia powszechnego kształcenia na poziomie podstawowym oraz równości płci w krajach AKP w kontekście Milenijnych Celów Rozwoju, które zostało przyjęte w Bamako (Mali) w kwietniu 2005 r.,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju oraz opinię Komisji Handlu Międzynarodowego (A6-0185/2005),
- A. zważywszy, że UNICEF definiuje „pracę dzieci” jako wszelką formę pracy wykonywanej przez dzieci poniżej osiemnastego roku życia, a będącą ryzykowną i przeszkadzającą w edukacji dziecka lub też będącą niebezpieczną dla jego zdrowia psychicznego, umysłowego, duchowego, moralnego bądź rozwoju społecznego,
- B. zważywszy, że na świecie pracuje 352 miliony dzieci obojga płci, z czego 179 milionów to ofiary zjawiska, które ILO definiuje jako najgorsze formy pracy dzieci,
- C. zważywszy, że większość dzieci pracowników zatrudniona jest w sektorze rolnym,
- D. zważywszy, że 5 milionów dzieci jest wykorzystywanych przez przedsiębiorstwa w Europie Wschodniej i w regionie śródziemnomorskim, a zwłaszcza, jak się wydaje, w Państwach Członkowskich UE, co jest rzeczą szczególnie nie do przyjęcia,
- E. zważywszy, że Konwencja o Prawach Dziecka z 1989 r. została ratyfikowana przez wszystkie państwa-sygnatariuszy, z wyjątkiem dwóch, a mianowicie Stanów Zjednoczonych i Somalii,
- F. zważywszy, że ubóstwo nie musi stanowić niepokonalnej bariery dla ubogich dzieci, uniemożliwiającej im zaprzestanie pracy i korzystanie z pełnej edukacji, jeżeli podejmie się odpowiednie kroki: położenie kresu pracy dzieci nie jest uzależnione od uprzedniego położenia kresu ubóstwu,

⁽¹⁾ Przyjęta przez Radę w dniu 10 grudnia 2003 r. (dok. nr 15634/03).

⁽²⁾ Przyjęta przez Pierwszy Szczyt Szefów Państw i Rządów AKP w Libreville w Gabonie dnia 7 listopada 1997 r.

⁽³⁾ Przyjęta przez Radę w dniu 10 stycznia 2003 r. (dok. nr 5049/03).

⁽⁴⁾ Raport Roczny w sprawie wytycznych dla przedsiębiorstw wielonarodowych: wydanie 2000.

⁽⁵⁾ Dok. ONZ nr E/CN.4/2005/91, z dnia 15 lutego 2005 r.

Wtorek 5 lipiec 2005

- G. zważywszy, że praca dzieci utrwała ubóstwo i hamuje rozwój przez obniżanie płac, pozbawianie pracy dorosłych i uniemożliwianie dzieciom zdobycia wykształcenia,
 - H. zważywszy, że każde dziecko ma prawo bycia zarejestrowanym po urodzeniu, co pozostaje w bezpośrednim związku z utrzymaniem właściwych standardów praw człowieka chroniących dzieci przed wykorzystywaniem w pracy,
 - I. zważywszy, że rozwój powszechnej edukacji jest jedną z najbardziej skutecznych z możliwych strategii pokonania ustawicznego ubóstwa oraz jest kluczowym elementem trwałego rozwoju człowieka oraz podejmowanych wysiłków w kierunku realizacji celów rozwoju człowieka, które, jak ustalono na poziomie międzynarodowym, powinny zostać osiągnięte przed rokiem 2015,
 - J. zważywszy, że dnia 10 listopada 2000 roku Komisja i Rada wydały wspólne oświadczenie w sprawie powszechnego kształcenia na poziomie podstawowym i uznawania oświaty za podstawowy warunek rozwoju; zważywszy ponadto, że Parlament Europejski zwrócił uwagę na związek pomiędzy edukacją i eliminacją pracy dzieci w licznych rezolucjach,
 - K. zważywszy, że 121 milionów dzieci (z których 65 milionów to dziewczynki) nigdy nie chodziło do szkoły, pomimo że każde dziecko ma niekwestionowane prawo do nauki,
 - L. zważywszy, że praca dzieci uniemożliwia wielu dzieciom uczęszczanie do szkoły, które jest uważane za luksus w sytuacji, gdy ich dochody stanowią kluczowy dodatek zapewniający przetrwanie całej rodziny; zważywszy, że 120 milionów z całkowitej liczby pracujących dzieci pracuje w pełnym wymiarze godzin, co sprawia, że ich wykształcenie jest niewystarczające lub w ogóle nie są one kształcone; zważywszy, że w niektórych przypadkach w krajach takich jak Indie czy Chiny kształcenie dziecka bywa przerywane, ponieważ rodzice migrują za pracą za granicę i nie mogą zostawić dzieci bez opieki, aby mogły kontynuować naukę,
 - M. zważywszy, że prawo dziecka do nauki jest niekwestionowane oraz, że wykształcenie i szkolenie zawodowe mają kluczowe znaczenie w walce z ubóstwem, zwłaszcza w przypadku dziewcząt i kobiet; podkreślając polityczne zaangażowanie Komisji w zwiększanie środków na kształcenie i szkolenie w kontekście współpracy na rzecz rozwoju,
 - N. zważywszy, że Rada jasno wyraziła swoje zaangażowanie w odniesieniu do Milenijnych Celów Rozwoju, które stwarzają ramy dla likwidacji ubóstwa, zapewnienia powszechnego kształcenia na poziomie podstawowym oraz osiągnięcia równości płci,
 - O. zważywszy, że producenci sprzętu sportowego zobowiązali się w 1978 roku przestrzegać kodeksu praktyk FIFA, który zabrania wykorzystywania pracy dzieci do wytwarzania produktów, na które udziela ona licencji,
 - P. zważywszy, że przedsiębiorstwa, również wielonarodowe, mają etyczny, społeczny, zbiorowy obowiązek pomagać w eliminowaniu pracy dzieci na każdym etapie produkcji,
 - Q. zważywszy, że reakcje pojedynczego sektora na pracę dzieci rzadko odnoszą skutek,
 - R. zważywszy, że kształcenie niewłaściwe i/lub pośledniej jakości może oddziaływać odpychająco na dzieci i czynić je „podatne” na wykorzystanie,
- 1. wzywa wszystkie kraje do jak najszybszego ratyfikowania i wprowadzenia w życie Konwencji ONZ o Prawach Dziecka i jej Protokołów fakultatywnych;
 - 2. zachęca dwa Państwa Członkowskie UE, które nie ratyfikowały Konwencji ILO nr 138 i nr 182, aby je ratyfikowały i wprowadziły w życie, gdyż każde inne stanowisko w tej kwestii byłoby sprzeczne z Kartą Praw Podstawowych;
 - 3. zaleca Komisji, aby wdrożenie podstawowych standardów pracy stanowiło stały element dwustronnych rozmów na wszystkich poziomach zarówno z krajami, w których dochodzi do ich pogwałcenia, jak i z krajami, które przyczyniają się do tego poprzez inwestowanie i handel z nimi;

Wtorek 5 lipiec 2005

4. uważa, że ratyfikacja i przestrzeganie Konwencji ILO nr 138 oraz nr 182 są warunkami, które Komisja i Rada powinny postawić krajom ubiegającym się o członkostwo w UE;
5. podkreśla, że zwalczanie wykorzystywania dzieci i pracy dzieci musi stanowić polityczny priorytet UE i wzywa Komisję do stworzenia specjalnej linii budżetowej, skoncentrowanej na ochronie praw dzieci, w ramach Europejskiej Inicjatywy na rzecz Demokracji i Praw Człowieka;
6. zachęca Komisję do pełnego włączenia praw dziecka, w tym z eliminacją pracy dzieci, do wszystkich jej działań w spójny sposób, a zwłaszcza do krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych oraz programów krajowych/regionalnych, jak również w procesie przeglądu deklaracji polityki rozwoju oraz do skupienia uwagi na kluczowej roli oświaty;
7. wzywa Komisję do zapewnienia zgodności polityk handlowych UE z jej zobowiązaniami w zakresie ochrony i promowania praw dzieci oraz do przeprowadzenia szczegółowego badania dotyczącego wprowadzenia systemu znakowania towarów importowanych do UE w celu zaświadczenia, że towary te zostały wyprodukowane bez udziału pracy dzieci na jakimkolwiek etapie procesu produkcji i dostawy oraz wprowadzenia oznakowań „wyprodukowane bez udziału pracy dzieci”, jednocześnie upewniając się o zgodności systemu z zasadami handlu międzynarodowego Światowej Organizacji Handlu (WTO); zwraca się o przedstawienie rezultatów badania Komisji Handlu Międzynarodowego; tymczasem domaga się, aby wyroby i produkty pochodzące z krajów rozwijających się zostały opatrzone oznakowaniem: „wyprodukowano odpowiedzialnie bez udziału pracy dzieci”;
8. zaleca Komisji wprowadzanie do wszystkich dwustronnych umów handlowych oraz strategicznych umów o partnerstwie klauzuli w sprawie wdrożenia podstawowych standardów w zakresie pracy, między innymi zniesienia pracy dzieci ze specjalnym uwzględnieniem przestrzegania minimalnego wieku dopuszczenia do zatrudnienia;
9. wzywa Komisję do dopilnowania, aby problem pracy dzieci oraz ochrona dzieci przed jakąkolwiek formą nadużycia, eksploatacji lub dyskryminacji stały się kluczowymi kwestiami w komisjach i podgrupach zajmujących się prawami człowieka, powołanymi w ramach umów o handlu i współpracy;
10. wzywa Radę i Komisję do włączenia oficjalnego rejestrowania urodzin do polityki współpracy rozwojowej jako podstawowego prawa oraz instrumentalnego sposobu ochrony praw dzieci;
11. zachęca Komisję do poruszenia tematu oficjalnego rejestrowania urodzin we wszystkich jej przyszłych komunikatach w kontekście polityki rozwoju i do zaproponowania wytycznych zachęcających do rozpowszechniania tej praktyki;
12. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie w Komisji grupy komisarzy ds. praw podstawowych oraz wyznaczenie przedstawiciela ds. praw człowieka i wzywa ich do uznania ochrony i promowania praw dzieci oraz eliminacji pracy dzieci za jeden z ich głównych priorytetów;
13. wzywa Komisję do promowania strategii pomocy technicznej tym krajom, w których problem braku oficjalnego rejestrowania urodzeń jest powszechny;
14. wzywa Komisję do sporządzania corocznego komunikatu w sprawie praw dzieci i stworzenia w ten sposób spójnych ram ochrony praw dzieci i eliminacji pracy dzieci;
15. przyjmuje z zadowoleniem sfinalizowanie strategicznego partnerstwa na rzecz współpracy w zakresie rozwoju z ILO, w którym to partnerstwie wyeliminowanie pracy dzieci, szczególnie dzieci najmłodszych, jest kwestią o największym znaczeniu dla wspólnych działań; zwraca się także do Komisji z prośbą o jak najszybsze wdrożenie i regularne przysyłanie do Parlamentu sprawozdań na ten temat; wzywa Komisję do składania Parlamentowi regularnych sprawozdań w sprawie postępów na obszarach objętych tą współpracą; wzywa Komisję do rozpoczęcia podobnej współpracy z innymi odpowiednimi organizacjami, takimi jak UNICEF;

Wtorek 5 lipiec 2005

16. wzywa Radę i jej Prezydencję, jako przedstawiciela UE, do promowania praw dzieci i eliminacji pracy dzieci podczas Milenijnego Panelu Wysokiego Szczebla we wrześniu 2005 r. w Nowym Jorku;
17. wzywa Komisję i Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE do uwzględnienia wyniku Specjalnej Sesji Zgromadzenia Generalnego ONZ na temat Dzieci w negocjacjach dotyczących zmiany umowy o partnerstwie AKP-UE i wzywa wszystkie Państwa Członkowskie AKP i UE do szanowania zobowiązań, które podjęły podczas tej sesji;
18. przypomina, że porozumienie z Kotonu zawiera szczególne postanowienie dotyczące standardów handlu i pracy, które potwierdza zaangażowanie stron na rzecz stosowania podstawowych standardów pracy, a w szczególności na rzecz eliminacji najgorszych form pracy dzieci; zwraca się do Komisji o zapewnienie stosowania art. 50 porozumienia z Kotonu;
19. przyjmuje z zadowoleniem środki przewidziane przez Generalny System Preferencji Celnych (GSP+), oferujące dodatkowe preferencje tym krajom rozwijającym się, które ratyfikowały i wprowadziły w życie standardy ILO i socjalne oraz zwraca się z prośbą do Komisji o uważne monitorowanie ich wdrażania, a także o coroczne informowanie Parlamentu na ten temat;
20. zwraca się o promowanie pozytywnej interakcji między liberalizacją międzynarodowego handlu a stosowaniem podstawowych standardów pracy; zaleca Komisji prowadzenie oceny krótko- i długoterminowego oddziaływania różnych czynników związanych z wprowadzeniem polityki liberalizacji handlu oraz potencjalnego wpływu GATS na równość dostępu do świadczeń społecznych i usług;
21. wyraża przekonanie, że proces zwalczania wykorzystywania dzieci do pracy może zostać przyspieszony dzięki zrównoważonemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu oraz zmniejszeniu rozmiarów ubóstwa; zaleca by UE powiązała swe wysiłki związane z wyeliminowaniem pracy dzieci z równie wyężonymi wysiłkami na rzecz spełnienia innych standardów pracy oraz zapewnienia osobom dorosłym stawek płacowych pozwalających na życie;

Związek pomiędzy oświatą, ubóstwem i eliminacją pracy dzieci

22. powtarza swoją opinię, że istnieje wzajemnie wzmacniająca się relacja pomiędzy brakiem kształcenia i pracą dzieci, czyniąc kształcenie podstawowym instrumentem osiągnięcia celu nr 2 Milenijnych Celów Rozwoju przed rokiem 2015;
23. wzywa do zwracania szczególnej uwagi na kształcenie dziewczynek na poziomie podstawowym, gdyż napotykają one więcej przeszkód i utrudnień niż chłopcy (odgrywają tu rolę czynniki kulturowe takie jak wczesne małżeństwo, dyskryminacja, ich rola społeczna i rodzinna) uniemożliwiających im podjęcie i kontynuowanie nauki oraz jej ukończenie; ponadto, utrzymuje że dziewczyny, które uczęszczały do szkoły mają mniejsze, zdrowsze rodziny oraz przyczyniają się do zwiększenia produktywności oraz zmniejszenie ubóstwa;
24. wzywa Komisję do wykorzystania swej pozycji jako głównego ofiarodawcy oficjalnej pomocy na rzecz rozwoju, u boku takich instytucji jak UNESCO, UNICEF, Bank Światowy i MFW, do zachęcenia tychże wielostronnych ofiarodawców do wywierania nacisku, aby zostały opracowane polityki zmierzające do zniesienia pracy dzieci, jak również tworzone i realizowane polityki edukacyjne oraz programy skupiające wszystkie dzieci pracujące oraz nieuczeszczające do szkoły w ramy formalnego kształcenia w pełnym wymiarze godzin, bez dyskryminacji ze względu na płeć, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub kulturę, do czasu osiągnięcia przez nie wieku zezwalającego na podejmowanie zatrudnienia zgodnie z Konwencją ILO nr 138;
25. wzywa Komisję do wywierania nacisku dla zapewnienia, że wiek ukończenia obowiązkowego kształcenia oraz minimalny wiek zezwalający na podejmowanie zatrudnienia są zgodne z Konwencją ILO nr 138, która zastrzega, że dopuszczalny wiek podjęcia zatrudnienia „nie będzie niższy niż wiek, w którym ustaje obowiązek szkolny, a w każdym wypadku nie niższy niż piętnaście lat”;

26. Popiera sześć wnioskowanych przez UNICEF działań mających na celu wyeliminowanie pracy dzieci, a mianowicie:

- natychmiastowe zaprzestanie zatrudniania dzieci do niebezpiecznej pracy,
- organizacja bezpłatnego i obowiązkowego nauczania do 16 roku życia,

Wtorek 5 lipiec 2005

- rozszerzenie zakresu prawnej ochrony dzieci,
- rejestracja wszystkich dzieci w chwili narodzin w celu określania ich wieku wykluczając możliwości nadużyć,
- odpowiednie zbieranie i kontrola danych w celu dokładnej znajomości rozmiaru pracy dzieci.
- opracowanie kodeksów postępowania;

27. ubolewa nad faktem, że po szczycie w Dakarze, nie odnotowano znacznych postępów w zmaganiu się z kryzysem w oświacie i zauważa, że w obecnym czasie 113 milionów dzieci w wieku szkolnym, z których 2/3 to dziewczynki, pozbawionych jest dostępu nawet do najbardziej podstawowego wykształcenia;

28. uważa, że żadne dziecko nie powinno być pozbawione swojego podstawowego prawa do nauki z powodu braku środków finansowych, oraz ponawia apel do wszystkich rządów o stworzenie jasnego planu szybkiej eliminacji bezpośrednich i pośrednich opłat za kształcenie na poziomie podstawowym, przy utrzymaniu wysokiego poziomu lub podnoszeniu jakości kształcenia; zapewnić wszelkimi środkami wszystkim dzieciom dostęp do średniego, zawodowego jak i wyższego wykształcenia; podkreśla, że włączenie dzieci i społeczności w proces decyzyjny dotyczący szkół, pomogłoby lepiej dostosować programy nauczania do potrzeb dzieci;

29. uważa, że informacje na temat istniejących programów edukacyjnych i szkoleniowych są kluczowym czynnikiem powodzenia we wdrażaniu tych programów oraz wzywa Komisję do poświęcenia szczególnej uwagi temu, aby kobiety i dzieci były dostatecznie informowane, gdyż edukacja może pomóc im w zapobieganiu wszelkim formom wykorzystywania;

30. wzywa Komisję do wyznaczenia jasnych celów promowania powszechnego kształcenia na poziomie podstawowym najwyższej jakości w narodowych programach orientacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dostępu dziewczynek, dzieci ze środowisk dotkniętych konfliktami oraz dzieci z marginesu społecznego oraz bardziej narażonych grup społecznych do programów oświatowych;

31. zaleca, aby Komisja popierała programy mobilizacyjne oraz przejściowe programy oświatowe, ze szczególnym uwzględnieniem efektywności strategii zmierzających do włączenia dzieci pracujących w ramy formalnego nauczania dziennego, takie jak szkoły i klasy pomostowe, aby umożliwić dzieciom, które nigdy wcześniej nie uczęszczały do formalnej szkoły, integrację w środowisku szkolnym przy wsparciu odpowiednio wyspecjalizowanej kadry pedagogicznej;

32. wzywa Unię Europejską do wywarcia nacisku na państwa o obowiązujących statutach zakazujących pracy dzieci do całkowitej eliminacji pracy dzieci w swoich krajach i do dołożenia starań, aby dzieci pracujące, jak również obciążeni nadmiarem pracy nastolatki wrócili do szkół w ciągu 3-letniego okresu przejściowego;

33. zwraca się do Unii Europejskiej o zwiększenie środków budżetowych w celu zwiększenia ilości szkół i nauczycieli w obszarach, w których ich brakuje;

34. uważa, że praca dzieci jest produktem niezrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego; zaleca, aby wysiłki zmierzające do eliminacji pracy dzieci uwzględniały warunki społeczne i ubóstwo w krajach rozwijających się i prowadziły do opracowania propozycji środków zmierzających do zwiększenia dochodów gospodarstw domowych, na przykład poprzez zagwarantowanie minimalnych płac pracownikom dorosłym, gdyż praca dzieci deprecjonuje zarobki dorosłych;

35. uważa, że eliminacja ubóstwa jest jedynym sposobem stworzenia warunków niezbędnych dla likwidacji eksploatacji dzieci, oraz podkreśla znaczenie roli, jaką system mikrokredytu może odgrywać w podnoszeniu dochodu rodziny;

36. wzywa Komisję do monitorowania wszelkiego finansowania wspólnotowego na rzecz nauczania podstawowego w zakresie wkładu w walkę z formami pracy dzieci, które uniemożliwiają im w pełnowymiarowym nauczaniu szkolnym, aczkolwiek bez ustalania pułapów na udzielanie pomocy humanitarnej, która nie jest ograniczona do artykułów spożywczych ale również obejmuje pomoc na rzecz rozwoju infrastruktury regionów;

37. wskazuje, że warunkiem powszechnego kształcenia w pełnym wymiarze godzin jest system edukacyjny, który obejmuje strategie skupienia wszystkich dzieci pracujących (lub nieuczęszczających do szkoły z innych powodów) w ramach systemu szkolnego o pełnym wymiarze godzin; wzywa Unię Europejską do zapewnienia, aby we wszelkich programach edukacyjnych finansowanych przez Wspólnotę przewidziano wielostronne strategie, obejmujące motywację towarzyską i kursy uzupełniające dla starszych uczniów;

Wtorek 5 lipiec 2005

38. z zadowoleniem przyjmuje działania IPEC i popiera jego propozycje mające na celu zachęcenie dzieci do powrotu do szkoły, takie jak darmowe posiłki dla dzieci i inne formy pomocy dla ich rodzin;
39. popiera prace MOP oraz jej współpracę ze WTO, w tym również poprzez regularnie prowadzony dialog; sugeruje dalsze wzmacnianie współpracy tego rodzaju;

Najgorsze formy wykorzystywania dzieci

40. wyraża zaniepokojenie poważnym naruszaniem praw dzieci, zdefiniowanych w Konwencji o Prawach Dziecka ONZ, w tym prawa do zdrowia, kształcenia i żywienia oraz ochronę przed przemocą, wykorzystywaniem i złym traktowaniem;
41. wzywa Komisję do wspierania programów dotyczących zwalczania rzadkich form pracy dzieci, takich jak praca w domu i sprzedawanie dzieci w celu spłacenia rodzinnych długów (niewola za długi);
42. z zadowoleniem przyjmuje fakt podjęcia przez Komisję inicjatywy przygotowania komunikatu w sprawie handlu ludźmi (2005);
43. ponawia swój wniosek o mianowanie w UE specjalnego przedstawiciela ds. dzieci będących ofiarami konfliktów zbrojnych, wojen, przemieszczeń, suszy, głodu, klęsk żywiołowych lub AIDS, jak również dzieci będących ofiarami handlu ludźmi, oraz o zapewnienie, aby takim sytuacjom poświęcana była należąca uwaga;
44. wzywa WTO do udzielenia wsparcia w formie zakazu pracy dzieci w handlu oraz proponuje oznakowanie towarów wyprodukowanych bez udziału pracy dzieci w celu uświadomienia konsumentów na temat odpowiedzialnych praktyk;
45. wzywa Komisję do przypomnienia Unii Europejskiej oraz krajom rozwijającym się o ich zobowiązaniach w ramach Konwencji Haskiej w sprawie przysposobienia międzynarodowego, oraz przede wszystkim do zapewnienia, aby wszystkie kraje otrzymujące pomoc unijną podpisały i ratyfikowały tę Konwencję; jak również do udzielenia pomocy tym krajom przy zapobieganiu krzywdzeniu dzieci powodowanemu przez niewłaściwe lub bezprawne procedury adopcyjne w obrębie poszczególnych krajów lub pomiędzy krajami.

Odpowiedzialność przedsiębiorstw

46. z zadowoleniem przyjmuje fakt podjęcia przez Komisję inicjatywy przygotowania komunikatu w sprawie odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw, który miał ukazać się w kwietniu 2005 roku;
47. zaleca Komisji rozpatrzenie możliwości stworzenia na poziomie UE odpowiednich prawnych gwarancji i mechanizmów, umożliwiających identyfikację i ściganie tych importerów usytuowanych w UE, którzy dopuszczają się pogwałcenia podstawowych konwencji ILO, w tym także w zakresie wykorzystywania pracy dzieci na jakimkolwiek odcinku łańcucha dostaw; w związku z tym zwraca się do Komisji o zbadanie możliwości stworzenia motywacji dla importerów w UE prowadzących regularne i niezależne monitorowanie produkcji ich towarów we wszystkich krajach trzecich, stanowiących część łańcucha produkcyjnego;
48. wzywa Komisję i Radę do promowania uczciwych inicjatyw handlowych, zwłaszcza w nowych Państwach Członkowskich UE, poprzez monitorowanie producentów dla zagwarantowania, że stosowane przez nich metody są zgodne z uczciwymi standardami handlowymi;
49. zaleca Komisji przeprowadzenie dochodzenia i ustalenie przedsiębiorstw, które stale i niezmiennie wykorzystują pracę dzieci na jakimkolwiek etapie procesu produkcji i dostawy; zwraca się o udostępnienie listy takich przedsiębiorstw importerom w UE;
50. wzywa Państwa Członkowskie do zwiększenia świadomości konsumentów w zakresie odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw i do wspierania inicjatyw promujących produkty, głównie rolne i wytwarzane przez przemysł sportowy, których wyprodukowanie nie wiązało się z wykorzystaniem pracy dzieci;
51. wzywa samorządy do współpracy z międzynarodowymi organizacjami w zakresie monitorowania przemysłu i rolnictwa w celu zapobiegania pracy dzieci jak również do współpracy w zakresie budowy i utrzymania odpowiednich instytucji edukacyjnych z wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną oraz bezpłatnymi przejazdami i posiłkami tak, aby wszystkie dzieci mogły uczęszczać do szkoły;

Wtorek 5 lipiec 2005

52. wzywa Komisję i Państwa Członkowskie, by przyczyniały się do rozwoju Norm ONZ dotyczących Odpowiedzialności Międzynarodowych Korporacji i Innych Przedsiębiorstw względem Praw Człowieka, tak by stały się one skutecznym światowym instrumentem przeciwdziałania pracy dzieci i innym możliwym przypadkom łamania praw człowieka przez przedsiębiorstwa;

53. apeluje do Komisji, aby ujęła przestrzeganie podstawowych standardów pracy jako warunek jej polityki handlowej oraz udzielania zamówień publicznych; zwraca się do Komisji, aby rozwinęła w tym celu politykę umożliwiającą również małym producentom krajów rozwijających się przestrzeganie tych standardów;

54. wzywa Radę do wspierania wytycznych OECD dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i Global Compact ONZ;

55. zaleca Komisji, by zaproponowała rozciągnięcie zasięgu obowiązywania ramowych wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych z obszaru inwestycji na handel, wzmocnienie instrumentu wdrożenia i osiągnięcie porozumienia z rządami krajów rozwijających się w sprawie sposobu, w jaki przedsiębiorstwa mogą „przyczynić się do efektywnego zniesienia pracy dzieci”;

56. zachęca międzynarodowe przedsiębiorstwa do przyjęcia społecznie odpowiedzialnych praktyk prowadzenia interesów we wszystkich operacjach i łańcuchach dostaw, przy współpracy ze wszystkimi odpowiednimi stronami, oraz do składania sprawozdań na ten temat;

57. Wzywa Komisję aby, w przypadku jeżeli rządy państw rozwijających się nie zastosowałyby się do wytycznych OECD, równocześnie z otwarciem postępowania w sprawie naruszenia wytycznych, została sporządzona i rozpowszechniona lista firm i koncernów międzynarodowych, wykorzystujących pracę dzieci przy wytwarzaniu znanych produktów;

58. zachęca rządy krajów, w których działają przedsiębiorstwa międzynarodowe, do monitorowania realizacji Wytycznych dla Przedsiębiorstw Wielonarodowych OECD i do regularnego publikowania sprawozdań dotyczących sposobu, w jaki te przedsiębiorstwa przyczyniają się do faktycznego wyeliminowania pracy dzieci i do wdrażania podstawowych standardów pracy ILO;

59. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie protokołu w sprawie uprawy i przetwórstwa ziaren kakaowca i produktów pochodnych przez producentów przemysłu kakaowego na szczęblu międzynarodowym i wyniki wdrażania planu ograniczającego wykorzystanie dzieci w produkcji (zszywaniu) piłek do gry w futbol w Pakistanie oraz popiera inne podobne starania;

60. popiera rozwijanie przez sektor prywatny inicjatyw prowadzących do wyeliminowania pracy dzieci, w tym także tworzenie kodeksów postępowania, zachęca również do większej współpracy, przejrzystości i zbieżności inicjatyw, które powinny opierać się na podstawowych standardach dotyczących pracy opracowanych przez ILO i być niezależnie monitorowane;

*

* *

61. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, jak również rządów Państw Członkowskich, Współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE oraz UNICEF i innym odpowiednim agencjom ONZ.